

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

STANJE IN MOŽNOSTI DIVERZIFIKACIJE GOSPODARSKIH AKTIVNOSTI NA SLOVENSKEM PODEŽELJU

Izr. prof. dr. Simon Kušar

Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

**DIVERZIFIKACIJA: povečanje raznolikosti
gospodarskih dejavnosti deležnikov
podeželskega gospodarstva, razpršitev
dohodkovnih virov na posameznem
gospodarstvu ali na določenem območju.**

TEORIJA ...

- Teorija primerjalne prednosti → specializacija
- Koncept kumulativne kavzalnosti → diverzifikacija
- Sodobne ekonomsko-geografske teorije → diverzifikacija

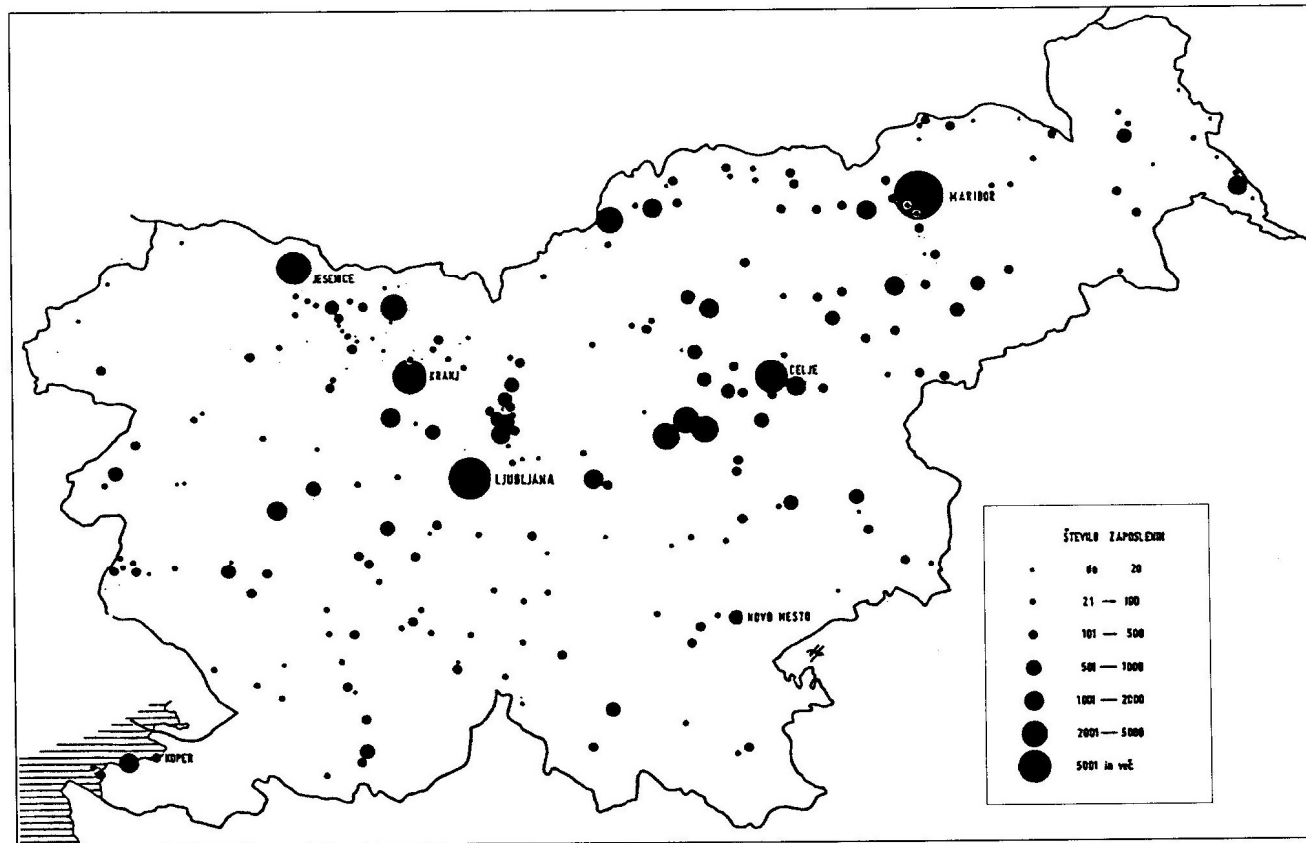
... IN PRAKSA

Diverzifikacijo pospešujejo:

- izvajanje prostorske in razvojne politike,
- izvajanje industrijske politike,
- proces terciarizacije.

PROCES DIVERZIFIKACIJE GOSPODARSTVA V SI

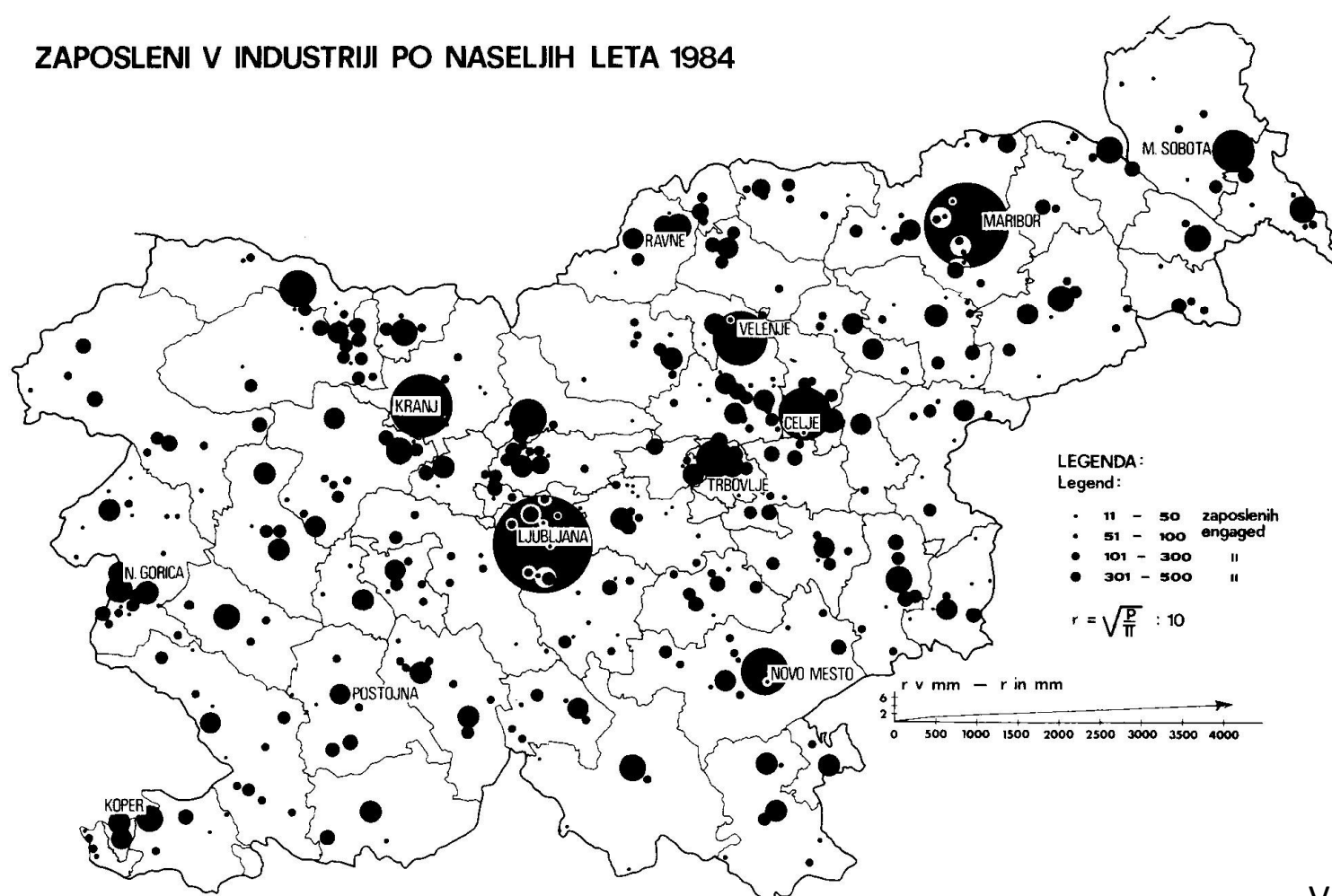
Slika: Lokacija industrije v Sloveniji leta 1948

Vir: Bernot in sod., 1998.

PROCES DIVERZIFIKACIJE GOSPODARSTVA V SI

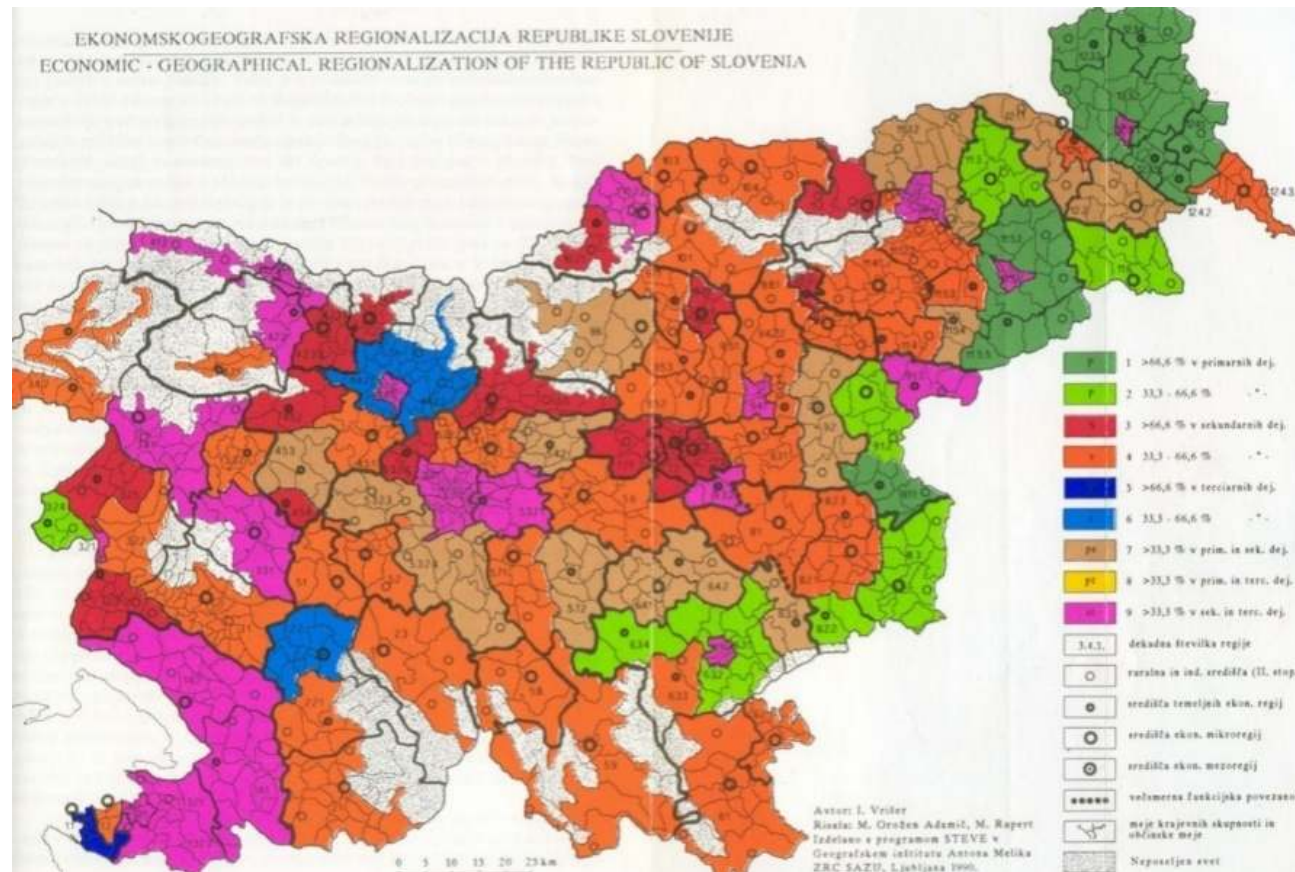
ZAPOSLENI V INDUSTRIJI PO NASELJIH LETA 1984

Vir: Gams, 1993.

PROCES DIVERZIFIKACIJE GOSPODARSTVA V SI

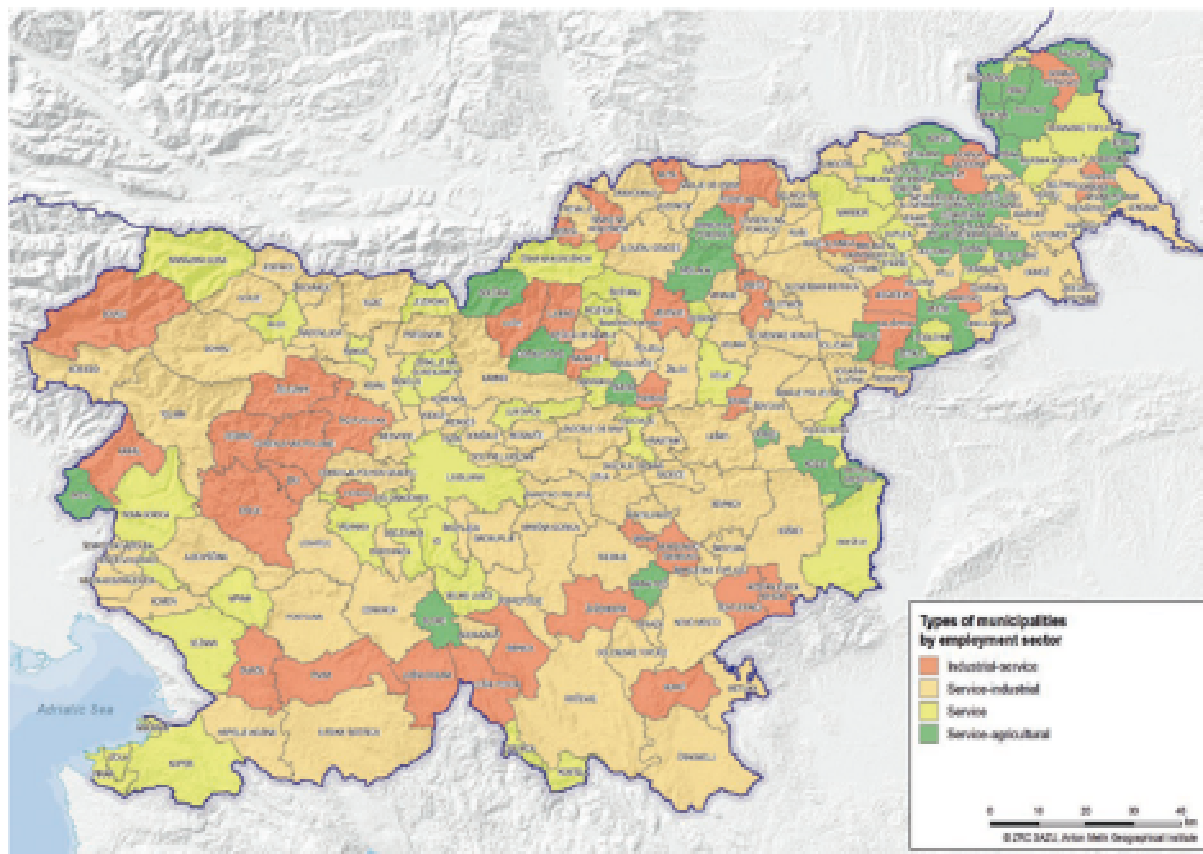
Slika: Dejavnostna usmerjenost območij v Sloveniji, 1989

Vir: Vrišer, 1990.

PROCES DIVERZIFIKACIJE GOSPODARSTVA V SI

Slika: Dejavnostna usmerjenost območij v Sloveniji, 1999

Vir: Nared in sod., 2020.

PROCES DIVERZIFIKACIJE GOSPODARSTVA V SI

Kreativne industrije po naseljih v občini Grosuplje

Kreativne industrije v občini Grosuplje:
215 poslovnih subjektov
47 % lokacija Grosuplje
53 % lokacija okoliška naselja

Vir: Sever, 2021.

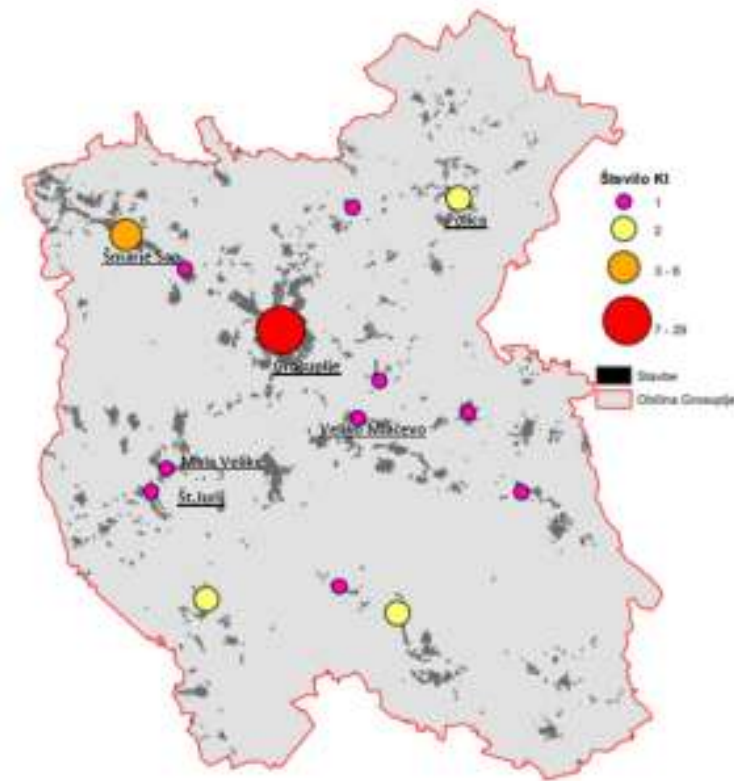

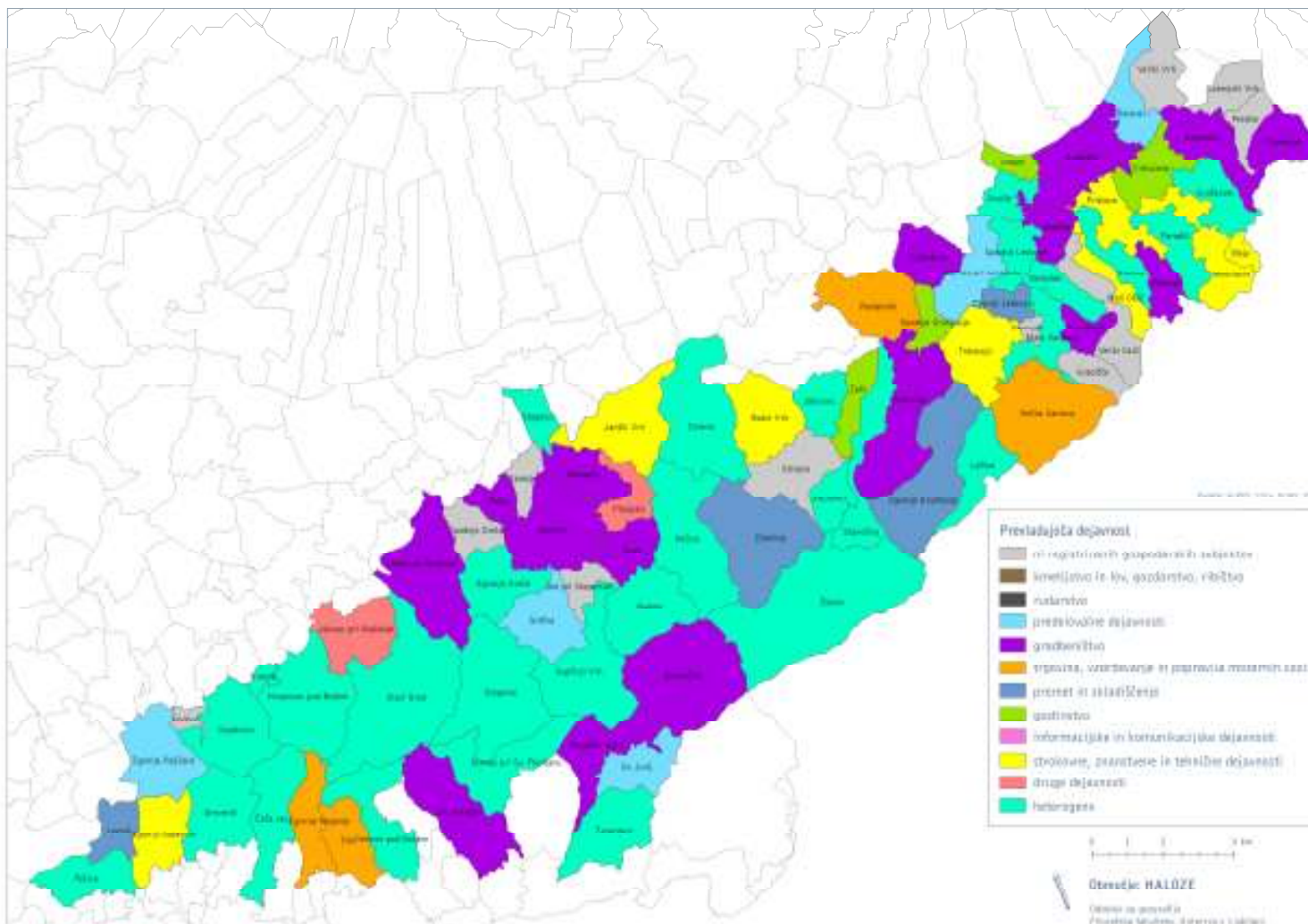
Foto: Grega Žorž, 2016.

Študija primera: Haloze

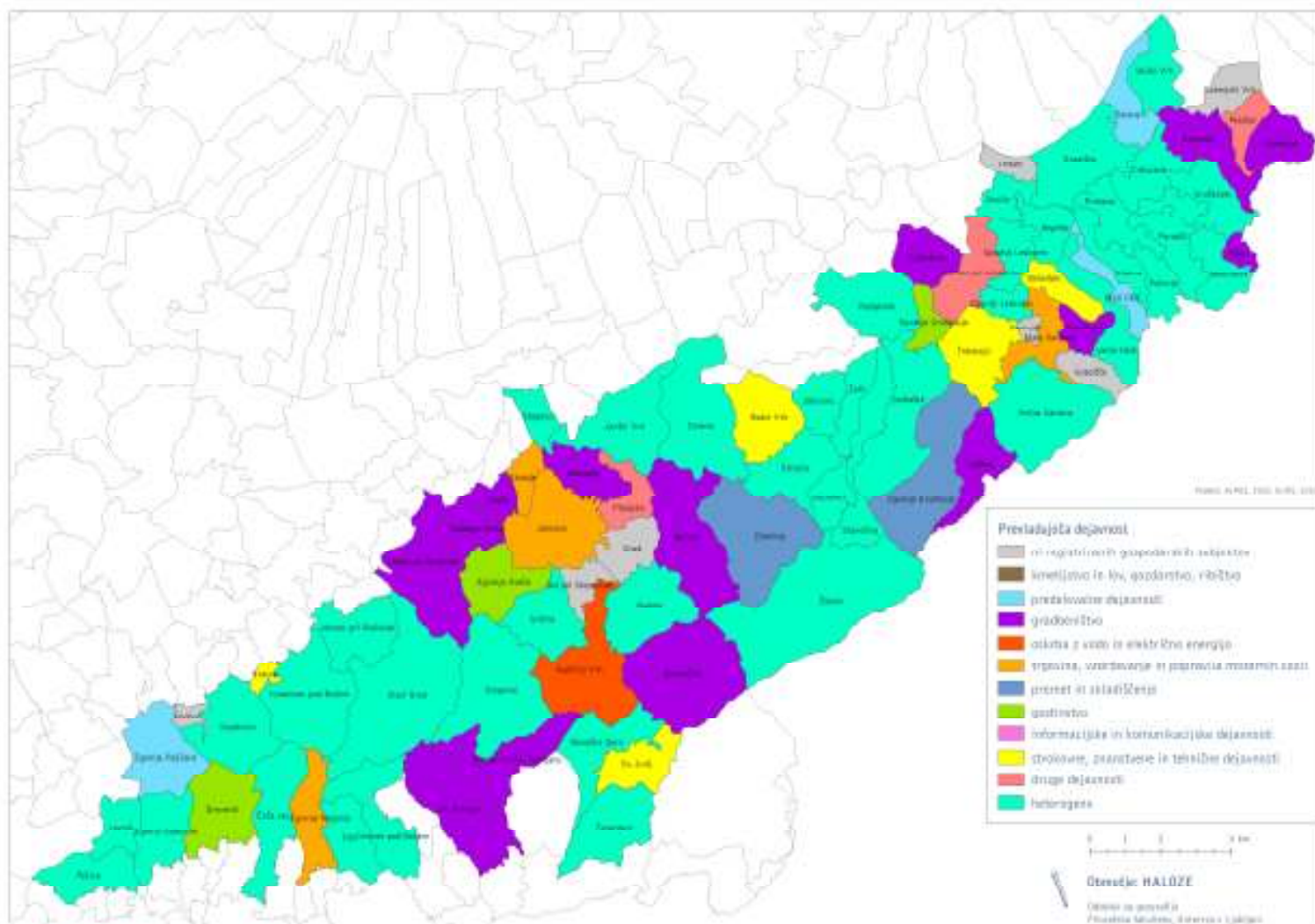
»Ohranjanje in upravljanje suhih travišč v Vzhodni Sloveniji / LIFE Conservation and management of dry grasslands in Eastern Slovenia (LIFE TO GRASSLANDS), LIFE Narava in biodiverziteteta, LIFE14 NAT/SI/000005«

Nosilec: Zavod Republike Slovenije za varstvo narave

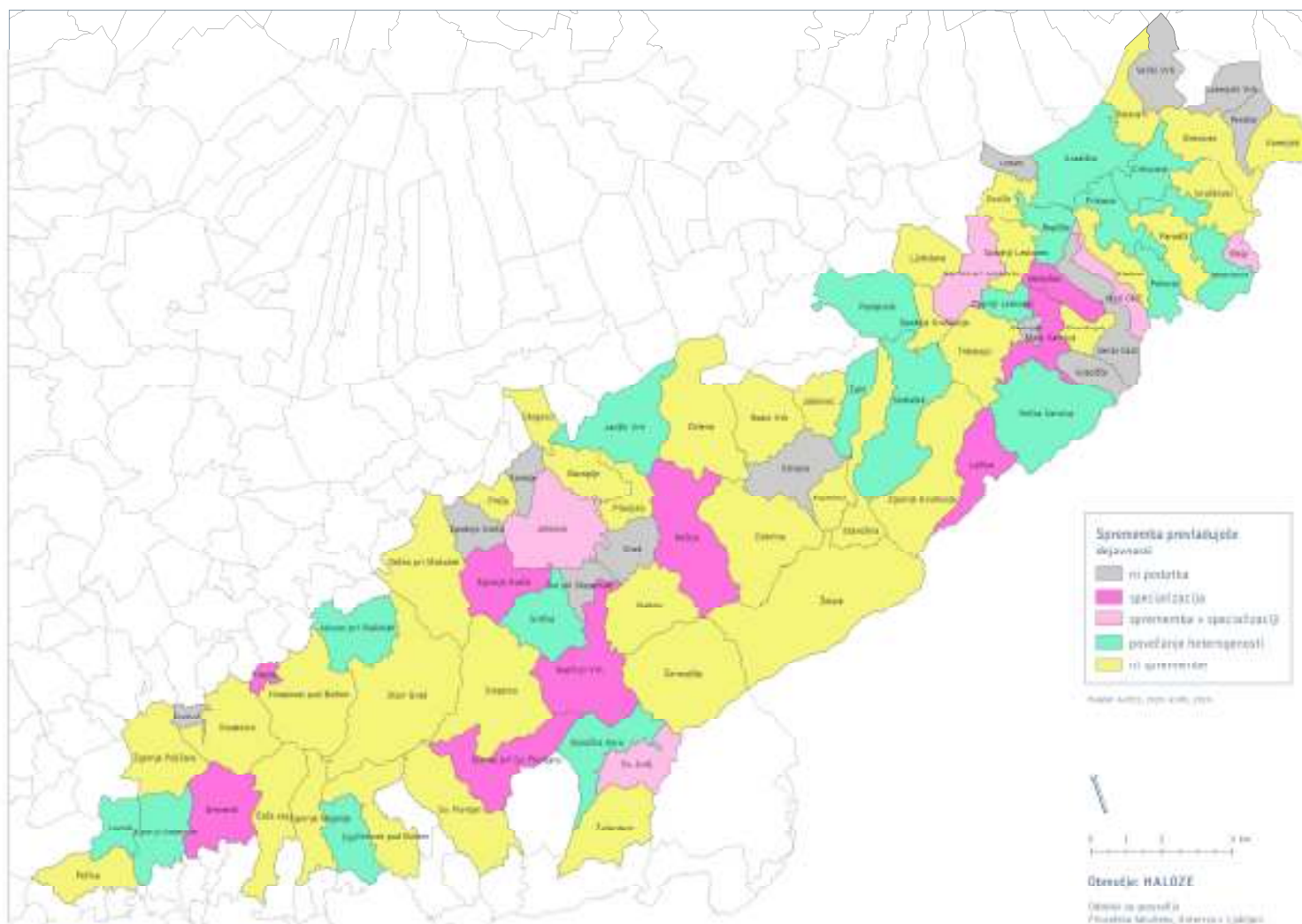
Projektna naloga: Analiza socialno-ekonomskih vplivov projektnih aktivnosti na lokalno gospodarstvo in prebivalstvo (vodja dr. Katja Vintar Mally, Oddelek za geografijo FF UL)

Slika: Prevladujoča dejavnost gospodarskih subjektov na projektnem podobmočju Haloze leta 2015
Vir: Vintar Mally in sod., 2020.

Slika: Prevladujoča dejavnost gospodarskih subjektov na projektnem podobmočju Haloze leta 2019
Vir: Vintar Mally in sod., 2020.

Slika: Sprememba prevladujoče dejavnosti gospodarskih subjektov na projektnem podobmočju Haloze v obdobju 2015–2019
Vir: Vintar Mally in sod., 2020.

... PA TUDI

- Gibson-Graham (2006, 2013) razširja koncept raznolikosti gospodarstva tudi z upoštevanjem neformalnega gospodarstva, razvojem različnih načinov sodelovanja, oblik dela in tudi lastništva.
- Nenazadnje je potrebno koncept diverzifikacije gospodarstva razumeti tudi kot razvoj novih proizvodov in storitev pri obstoječih gospodarskih subjektih, kar naj bi povečalo stopnjo njihove prožnosti v primeru novih gospodarskih, političnih in okoljskih izzivov.

KLJUČNE UGOTOVITVE

- sodobni razvojni procesi spodbujajo nadaljnjo diverzifikacijo,
- digitalizacija omogoča nadaljnjo diverzifikacijo,
- zelena delovna mesta lahko prispevajo k nadaljnji diverzifikaciji,
- okrepiti je potrebno prostorske pogoje za nadaljnji razvoj gospodarstva na podeželju,
- potrebno je okrepiti sinergije med regionalno politiko (problemska območja) in politiko razvoja podeželja.

Hvala za pozornost!

dr. Simon Kušar

Filozofska fakulteta

Oddelek za geografijo

Aškerčeva 2

1000 Ljubljana

simon.kusar@ff.uni-lj.si